

Uredništvo:

Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI**DNEVNIK****Upravništvo:**

Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-

ogerske dežele:

celoletno . . . K 25.—

polletno . . . K 12.50

četrletno . . . K 6.50

mesečno . . . K 2.10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28.—

za vse druge de-

žele i. Ameriko K 30.—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (inzerate) se

plačuje od četrstopne

petit vrste po 12 h, za

večkrat natis primeren

popust.

Posamezna štev. stane 10 h.

Štev. 65.

Telefonska številka 65.

Celje, v torek, 22. marca 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.**Državni zbor na počitnicah.**

Od 24. februarja do 18. marca so sedeli ljudski zastopniki v lepem grškem templju na dunajskem Ringu. Opravili so tako malo, da je celo visoko-konservativna prijateljica Bienenrthova, »Vaterland« obupano vskliknila: Mlin ropoče, a nič ne melje! Državna zbornica je v skoraj enomesečnem zasedanju odobrila rekrutni kontigent in h koncu nekaj malih predlog, med katerimi je za nas važna ona o lokalnih železnicah. Proračun, finančni zakon in predloga o 182 milijonskem posojilu so bili sicer po dolgotrajnih prvih čitanjih odkazani proračunskemu odseku — pa o njihovi usodi se še danes ne da niti približno zanesljivo prerokovati. To je žalostna bilanca, o kateri je — za svet seveda — pohvalno in optimistično govoril samo dr. Pattai, ko je želel poslancem v zadnji seji pred velikonočnimi prazniki vesele počitnice.

Ali nam je treba ponovno razpravljati v vzrokih te nedelavnosti našega ljudskega zastopstva? Saj so vsakomur znani — ponavlja jih časnikar teden za tednom, ponavljajo jih govorniki v parlamentu samem — in priznava jih danes že celo Bienenrth sam v svojem »Fremdenblattu«. Češko-nemški spor in pomanjkanje zanesljive vladne večine sta glavna vzroka neplodnosti državnega zbora; vrh tega ima vlada neprestani strah pred poznatim nemškim furrorjem, vključ temu, da se ji zatrjuje, da se veličanska večina nemškega naroda na Avstrijskem ne strinja z njim. In kako se Bienenrth v vladnih glasilih tolaži glede nedelavnosti parlamentove! Priznava sicer, da državni zbor ni ničesar napravil — a on je baje vendar zadovoljen. Zadovoljen vsled tega, ker več ni nikdo pričakoval! No — nikdo ni pričakoval? Ali nismo videli gospoda Bilinjskega, ki je nestrpno pričakoval, da mu parlament napolni državne blagajne? Ko je videl, da s finančnim načrtom ne bode ničesar, se je prav neuljudno obregnil nad vinogradniki in si hotel zagotoviti vsaj 182 milijonsko posojilo. Parlament pa ni čutil volje, da bi mu spolnil vsaj to željo in ga je potolažil do po velikonoči! Ali vključ temu je Bienenrth zadovoljen, zato ker sploh nezadovoljen ne sme biti.

Zadovoljni ne smemo biti mi. Ne z Bienenrthom in ne — odkrito povedano to — s sedanjo slovanško politiko. Bienenrth je vedel že pred Novim letom za vse še danes obstoječe notranjepolitične težave. Vedel je za nje dosedaj — a vključ temu ni niti z mazincem gnil, da bi jih odstranil. Bilo bi vprašanje na mestu, ali še sploh kaže takega omahljivca obdržati na krmilu v novem kabinetu, ki pride prej ali slej? Baron Bienenrth vidi, da ga slovanška opozicija ovira na vsakem koraku; on vidi, da je nemogoče resno in stvarno parlamentarno delo brez trdne delovne večine, ki je potrebna ne le za normalne razmere v državnem zboru samem temveč tudi v državni splohi. Ali doslej ni ničesar storil, da bi se resno pobotal z opozicijo. Ljubi Bienenrth še vedno misli, da nas Slovane zadovolji z večnim zatrevanjem, da mu leži češko-nemški spor na srcu, da se trudi zbližati in sprijazniti posamezne narode. Besede so prelepe in presladke, da bi jim verjeli. Prijaznosti nismo z Dunaja navajeni — in ji zato ne verujemo, posebno ne, ker čutimo železno pest nemškega birokratizma dan za dnevom. Po dosedanjih skušnjah ni Bienenrth mož, s katerim bi se dala govoriti odkrita in resna beseda. Na eni strani cinčanje, na drugi pa pristna nemška zavratnost in nasilnost — v taki luči gledamo sedanjo vladno in Bienenrtho. A tudi — žalibože — nič boljše ni, vsaj kar se cinčanja, neodločnosti in sterilnosti tiče — s Slovansko enotno. Malenkostni ozirom in prepri, bojazljivost — in mnogo tega bi še lahko našli. Domače politične razmere na Češkem in na — Slovenskem so razdrapane do skrajnosti, boji za mandate so dosegli višek odurnosti — in kako bi naj potem vladala edinstvo na Dunaju? Naj gre kakor more in hoče — in posledica tega je n. pr. za nas težka zguba slov. pravne fakultete. V Slovanski enotni nikdo ne ve, kaj bo jutri in pojutrišnjem — in ako vprašate vse vodje, vam nikdo ne ve na ta vprašanja odgovoriti.

Ali bo boljše po velikonočnih praznikih? Ne verujemo, da bi Bienenrth tačas kaj spreobrnilo. Mož gre sigurno svojemu padcu nasproti, navzlic vsem oporami in dvornim zagovornikom. Želimo pa tudi, da bi se vzbudila v Slovanski enotni ona delavnost in odločnost, ki bode o pravem času in v pravem trenutku posegla z železno roko v kolesje našega državnega stroja, da ga vendar enkrat pravilno navije in uravna. Ne skaže s tem jednota usluge samo

Slovanom, temveč prebivalstvu cele države, katero po pravici pričakuje od svojih zastopnikov koristnega in plodonosnega dela.

Škandali na Francoskem.

V tretji republiki je marsikaj gnilega. To vedo in trde vsi, ki poznajo francoske razmere. Huda rana na francoskem državnem telesu je birokratizem, ki se zajeda kot rak čimdalje globlje in globlje. Posl. Deshanel je javno dokazal, da stoji državna uprava na Francoskem, kar se draginje tiče, na prvem mestu med velikimi državami. V Zedinj. drž. severo-amerikanskih pride na vsakega davkoplačevalca povprečno po 8.08 K za državno upravo, na Angleskem 10.33, na Avstrijskem 14.03, na Pruskem 15.07, v Italiji 19.75, na Francoskem končno 24.07 kron. Tam, kjer ima Francija 10 uradnikov, izhajajo drugod s polovico ali celo s četrtino. Ta dragi centralistični uradniški aparat, podedovan po kraljevstvu in cesarstvu, stane državo silnih novcev in ji veže roke za drugo koristno delo; zato dela obljube, katerih kratkomalo nikoli ne spolni. Duezova afera je to jasno pokazala. Predno se je mogel vladni aparat po dolgem odlašanju in prizanašanju odločiti k energičnemu koraku proti nedostatku v likvidaciji cerkvenega imetja, so poneverjenja dosegla že več milijonov. Obljubljena milijarda, ki se je imela porabiti za občekoristne in humanitarne namene, se je stalno kopnела pod rokami sebičnih likvidatorjev in vlada ni mogla tudi zaradi tega proti njim nastopiti, ker so jih branili francoski zakoni, kateri jih ne smatrajo za državne uradnike temveč za privatne osebe. Parlament sam za se je deloval tako počasi, da ni mogel celo leto priti do reforme likvidacijskega zakona. Ministerski predsednik Briand je zato mogel tudi to okoliščino v svojo obrambo navesti. Dasi ravno ima Briand sam čiste roke, bi vendar mogla imeti cela afera za vladno zelo neprijetne posledice, ako bi jo mogli izrabiti njeni najhujši nasprotniki na konservativni desnici. A tam sede najboljši pomagači Duezovi in pa drugih poštenjakov Duezove vrste. Julien de Narfon, čegar stiki s francoskimi klerikalci so znani, to tudi v Figaru popolnoma odkrito razpravlja. Duez je izvršil mnogo svojih goljufivih manipulacij s pomočjo verskih družb, katere so mirne duše opeharile državo kakor je država opeharila nje za celo imetje. Gospodje duhovniki so gledali, da so prišli na svoj račun — in zato kričijo njihovi tovariši po sosednih deželah mnogo bolj ko nositelji soutan na Francoskem sami. Novi zakon proti likvidatorjem, katerega bode zbornica rešila v najkrajšem času, bode prinesel radikalno sanacijo. Likvidatorje bodo zamenjali posebni upravitelji, kateri bodo stali pod strogim nadzorstvom. S tem zakonom si pribori Briand celo znaten uspeh.

Politična kronika.

»Zveza južnih Slovanov« in italijanska pravna fakulteta. Popravljamo včerajšnje naše vsled pomote netočno poročilo o stališču, katerega so zavzeli jugoslovanski poslanci napram italj. pravni fakulteti, vtoliko, da dotičnih sklepov ni napravila Narodna zveza temveč Zveza južnih Slovanov. Ne vemo, kaki nagibi so Zvezo vodili pri tem, da je pustila pasti junktīm med italijansko in slovensko pravno fakulteto, ali jasno je, da je bil ta sklep nepolitičen in neroden, če že ne z drugih ozirov, pa z ozirom na naše domače politične razmere. Dalo se je s tem klerikalcem, ki sicer niso niti toliko storili za slovensko vseučilišče, kolikor je črnega za nohtom — saj je še v dobrem spminu glasovita Koroščeva resolucija — samo prav po nepotrebnem orožje v roko za izgovor in napade na slov. naprednjake. Zategadelj je treba glede te zadeve skorajšnjega pojasnila.

Parlamentarne novice. Državni zbor se snide še-le v četrtek dne 14. aprila. — Oficijska poročila pravijo, da se začno pogajanja za delazmožnost češkega deželnega zbora še-le koncem aprila in se utegne sklicati češki deželni zbor sredi maja. Rekonstrukcija je zopet odložena — v največjo škodo nam slabšim slovanškim narodom. — Drugi teden v aprilu bodo sklicani k seji nekateri odseki. Proračunski odsek hoče biti gotov s svojim delom do srede meseca maja. Tudi finančni odsek bode začel delovati še pred začetkom državnob. delovanja.

Socijalno zavarovanje v držav. obrtnem svetu. Drugo skupno posvetovanje drž. obrtnega sveta se je vršilo dne 15. in 16. marca. Obravnavalo se je o vladni predlogi glede socijalnega zavarovanja in se je sklenilo resolucijo, ki obsega v bistvenem sledeče

točke: Obrtni svet smatra obvezno zavarovanje za potrebno. To zavarovanje pa se ne sme omejiti samo na starostno zavarovanje temveč se mora raztegniti tudi na zavarovanje proti onemoglosti. Zavarovati se morajo vsi obrtniki brez vsake meje dohodkov. Obrtni svet odobrava vladni predlog, naj bi se ustanovili okrajni zavarovalni zastopi s predsednikom, katerega določi država in zastopniki, kateri so po tretjini vzeti iz vrst delodajalcev, delavcev in samostojnih zavarovancev. Doneski samostojnih naj bi se ravnali po višini dohodkov; državni donesek bi se naj dajal samo v takem slučaju, ako zavarovanec nima več ko 1.200 K letnih dohodkov.

Pretepi v ogerskem državnem zboru. Po suspenziji je bila seja pretrgana za skoraj poldrugo uro. Ko je predsednik Gal sejo zopet otvoril, je izjavil, da bodo dali pretepači parlamentu s tem zadoščenje, da se bodo prostovoljno oglasili. Ministrov že ni bilo več v zbornici. Oglasila sta se justhovca Eitner in Zakarias. Justhovci so sploh izjavili, da prevzamejo vsi odgovornost za pretepe. Nastal je zopet takšen trušč, da je moral predsednik še enkrat suspendirati sejo, predno jo je zaključil. — Khuen je dobil nad desnim očesom 8 cm dolgo rano, Serenyi pa nad levim 10 cm dolgo. Rani bodeta v 8 dneh že dobri. Cesar se je takoj po telefoničnem poročilu na Dunaj informiral po stanju ran. Kake posledice bode imelo divjanje justhovcev v parlamentu, se danes še ne da reči.

Italijansko ministerstvo Sonnino je podalo ostavko. Vzrok je baje ta, da bi ostalo s predlogo o plovitbeni konvenciji v minoriteti.

Rusko-avstrijski sporazum. Včeraj smo poročali, da je dosežen po dolgotrajnih pogajanjih med Avstrijo in Rusijo sporazum na podlagi statusa quo na Balkanu, ki zlasti zasigurava malim slovanskim državicam na Balkanu svoboden razvoj. S tem je torej končana ona politika, ki se je pričela z aneksijo Bosne in Hercegovine in nas je stala na stotine milijonov za vojaške priprave. Računa še nismo plačali; ali posledice bojkota, kateri je oškodoval avstrijsko trgovino, obrt in industrijo še za višje svote, čutimo povsod. Sporazum, kateri je dosežen sedaj, bi bil tudi l. 1908 mogoč; ali Avstrija je pod vodstvom aneksijskega grofa Aehrenthala hotela za vsako ceno služiti politiki, katera je hotela vsled japonske vojske oslabiljeno Rusijo še bolj ponižati in oslabiliti. Toda lani so izvršile zveze med Rusijo, Anglijo in kolikortoliko z Italijo, tako, da je moral sedaj Aehrenthal iskati sporazuma z Rusijo. O vseh teh zadevah bodo izpregovorile delegacije — in ne vemo, če bode kaj pohvalnega slišati o Aehrenthalu. Seveda, s slovanske strani.

Dnevna kronika.

v Oddelek za rudniško nadzorstvo se ustanovi v ministerstvu za javna dela, to pa z ozirom na vedno bolj se množeče nesreče v rudnikih.

v Ljudsko štetje v Severni Ameriki se prične letos začetkom aprila. V tozadevnih listinah letos ni nobene rubrike za vpis narodnosti, ampak je samo rubrika: kraj rojstva. Ker se tako ne bode moglo vedeti, koliko je tam Slovencev, Hrvatov, Čehov itd., se Čehi pripravljajo na privatno ljudsko štetje.

v Reformo zakonskih zadržkov so dovršili na besedo papeža Pija v Rimu. Po tej odpade zakonski zadržek 3. in 4. stopnje krvnega sorodstva in svaštva, duhovno sorodništvo in mesto 12. leta pri dekletih in 14. pri dečkih se določi 15. oziroma 18. leto kot za sklepanje zakonov potrebno. Neolčljivi zakon seveda ostane, pač pa bodo uvedli samo eden oklic. Ali tudi tega ni treba, če duhovnik prevzame vso odgovornost na se. Mar li mislijo s tem priti duhovniškemu »celibatu« na pomoč? Tajni zakoni?

Štajerske novice.

Mladinski shod pri Sv. Štefanu blizu Šmarja, katerega se je udeležilo poleg lepega števila zavodnih mladeničev in mladenk tudi precej očetov in mater, je bil nad vse zanimiv. Hvala župnikovi kuharici, ki je poslala tja mladega mežnarja s par pijanimi klerikalnimi fantalini, ter poštarici Kotnici, ki je angažirala za »tejater« svojega brata in par drugih njemu enakih in njega vrednih, za veselo zabavo včeraj pri Planinšku. Da smo poleg vrlo ubravnega koncerta pobožnih pesmi o »ljubicah in posteljah«, ki so jih v večjo čast božjo med shodom

kljubovalno popevali ti fantiči in poleg njihovega nad vse ubranega juckanja med večernicami v zborovalnem prostoru vendarle od strani pametne mladine in starih ljudi slišali mnogokatero lepo in pametno besedo, je vendar resnica: mladenič Ferlež iz Št. Jurja ob J. ž. je v daljšem lepem govoru podal temeljna načela, na katerih sloni ZSNM in je dokazal njeno upravičenost in potrebo. Urednik Spindler iz Celja je spopolnil z marsikatero lepo mislijo ta govor in navzočim posebej razložil pomen znaka, ki ga nosijo člani ZSNM. Dokazal je tudi lažljivost onih, ki dolžijo ZSNM framazonstva, in dokazal je, da so temeljni cilji zveze narodna vzgoja, splošna in posebej gospodarska izobrazba mladine. Mladenič Golavšek iz Griž je v navdušenih besedah pozival mladino k vstopu k zvezi. Med posameznimi govori so najeti razgrajati in špijoni kajpada pridno vršili svojo dolžnost z vmesvptjem in juckanjem. Da je iz istih vrst od obhodu govornikov za njimi priletel kamen kot znak pristne klerikalne mladeniške kulture, ne smemo pozabiti omeniti. Župnika Gomilška le prosimo, naj si to nahujskano bando še bolj organizira. Doživeti zna bogu dopadljive sadove! Napredna in narodno zavedna štefanska mladina pa se ne bo dala ostrašiti, ampak bo sejala seme izobrazbe in napredka naprej v srca poštene mladine. V nedeljo se vrši že drug zaupni sestanek, na katerem se bo definitivno izvolil pododbor za štefansko župnijo. Kdo bi si bil še pred letom dni mislil, da bomo v tem od sveta skoro popolnoma ločenem kraju imeli take lepe uspehe. Seme poganja! Mladina štefanska, in vi pametni očetje in matere, vsi glejte, da bo setva rasla in zorila. Naprej!

Trgovce in obrtnike vabimo, da inserirajo v velikonočni številki »Nar. Dnevnika«, ki bode znatno obširnejša ko navadne sobotne številke. Inserati se naj vpošljejo do petka upravnistvu.

o „Deseti brat“ v Celju. K včerajšnji tozadevni notici bi bilo dobro par opomb. S to igro se je letošnja, v mnogem oziru zelo zadovoljiva sezona končala. Pričakujemo, da nam kdo napiše pregled in pravilno oceno dela naših vrlih diletantov, od narodnega občinstva pa bi se spodobilo, da se jim v zahvalo priredi kak večer, ki so ga letos v obilni meri zaslužili. Na ta način bi požrtvovalno delo dobilo vsaj nekoliko priznanja, a tudi vzpodbude za bodočnost. — Kar se „Desetega brata“ tiče, je seve jasno, da nobena dramatizacija nima prave umetniške cene, saj ji manjka glavni pogoj umetnosti: izvirnost. Vzlic temu je Deseti brat pri vseh svojih tehničnih hibah — sem spada tudi prizor, ko deseti brat umira — dovolj spretna dramatizacija, ki ima več jedra kakor marsikatera salonska igra in ki zasluzi, da se kot narodna igra še dolgo vzdrži na slovenskih odrih. Pri uprizoritvi se je res kritičnemu opazovalcu pokazala tuptatam, posebno v ensemblih kakšna vrzel, saj se naši diletantje, če je treba kakšno igro v par dneh spraviti na oder, lahko merijo s poklicanimi igralci, vendar so bile posebno glavne vloge podane prav dobro. Krjavelj celo nedosežno. Nočem jih naštevati, ker se bojim, da bi katerega po krivici izpustil. Tokrat je tudi po dolgem odmoru nastopila narodna godba in žela pri občinstvu mnogo pohvale. Končno naj še izrazimo svoje priznanje našemu narodnemu brivcu g. Kapusu za njegovo izborna maskiranje.

D.

a Celjsko društvo za varstvo otrok je imelo 20. t. m. svoj drugi občni zbor. Udeležba je bila — celjska. Zato so pa ti maloštevilni udeleženci v polni meri priznavali delo, ki ga vrši društvo posebno v celjski okolici, in obžalovali, da najde tako društvo še vedno premalo zanimanja in podpore. Tajnik g. dr. Dolar je opisal 23 slučajev, ki jih je odbor rešil in podal načrte za najbližjo bodočnost. Blagajnik g. Kolenc je poročal o denarnem stanju. Vseh dohodkov je bilo K 1002'43, stroškov pa K 368'22. Preglednik g. ravn. Jošt je izjavil, da so vsi računi v redu in podal nekaj dobrih nasvetov.

a Občni zbor obeh celjskih Ciril - Metodovih podružnic se vrši v četrtek, dne 31. t. m. v „Narodnemu domu“, čitalnična soba. Obilo udeležbe!

Otroški vrtec bode stavila celjska mestna občina na »severni meji mesta proti Gaberju«, kakor se glasi sklep mestnega sveta. Stroški so proračunjeni na okroglo 30 tisoč kron. Naloga Slovencev bode sedaj, da z združenimi močmi delamo na izpopolnjevanje in če treba razširjenje slov. otroškega vrtca v Gaberju. Sloven. ljudsko-šolsko vprašanje tudi spi spanje pravičnega...

V premišljevanje. Neki slovenski trgovec z dežele, navdušen za procvit in napredek naše edine šolske družbe sv. C. in M., nam piše o načinu, po katerem bi si mogla družba svoje dohodke še znatno povečati. Obče znano je, koliko skladnih koledarjev se razpečava zaradi reklame leto za letom potom naših slovenskih trgovcev v velike imovite hiše noter do najbornejše bajtice. Kupujejo se pri različnih tvrdkah in ako te uspevajo, zakaj bi ne prevzela tega družba v svojo lastno rezižo? Ravno sedaj je čas ugoden, da se takoj prične na to misliti in ako

je za 1911 leto že prepozno, pa za naprej. V zvezo se mora stopiti z veletvrdkami, ki oskrbijo slike primerne vsebine z ozirom na namen, kateremu bodo koledarji posvečeni. Opozarja se g. Iv. Prekoršek, potovalni učitelj družbe, zaradi nadaljnjih korakov. Predprodajo bi prevzeli iz prijaznosti potniki raznih narodnih tvrdk. Kdor išče, ta najde!

Iz Savinske doline. Razmere na c. kr. pošti v Rečici nam prav nič ne ugajajo. — Evo samo nekaj vzrokov naše nezadovoljnosti: pisma so že ostala po 10 dni v uradu na občutno škodo strankam; denarna pisma rabijo po 7 dni za dostavo, kar je že povzročilo sumničenje vestnega in poštenega poštnega pota; denarna pisma v vrednosti po poldrug tisoč kron so se že oddala tujcu in ne pravemu lastniku (slučaj Zavolovšek). Te in še druge, tu nenaštete »malenkosti« naj služijo v resen pomislek rečiški poštarici ali »poštni gospodični«, da so še nad njo tudi višje oblasti, ki ne bodo trpele takih razmer na naši pošti. Tudi so se slišali na pošti izrazi »o... slovenščina«, »windischer Trottel« itd. Ali ste jih vi rabila, gospodična? Rečiški g. fajmošter, kateri vam daje hrano in stanovanje, vas menda ne navaja na to? Pričakujemo, da napravi c. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu kmalu red.

Iz Mozirja. Naš gornjegrajski okraj je dobil tudi letos podporo vsled suše v senu, slami in za hribovite kraje tudi koruzo, za približno polovico vrednosti dnevnih cen, nekateri najubožnejši dobili so tudi zastoj. Pregovor pa pravi, da namen posvečuje sredstva ter bi se moral plemeniti namen pomagati bornemu narodu venčati tudi s še plemenitejšimi sredstvi povodom oddaje v roke prosičev. Vse prizadete činitelje, od c. kr. ekspoziture naprej, ki so pripomogli, da je prišlo do podpore, je vodila le ena misel, namreč ubogim pomagati. To se pa nikakor ne more trditi pri neki zadnji uradni osebi dotičnega župana, ki je imel podrobno razdelitev v začetni mu poti. Od krme si je računal od vsakih 100 metercentov naenkrat po 100 kron voznih stroškov iz kolodvora do svojega za drag denar prepuščenega kozolca, med tem ko je lansko leto ravno polovico manj veljalo, ker tudi stolni kapitel v Ljubljani plača voznine od 100 metercentov samo kron 30 na kolodvor. Še večja izkoriščenja in zlorabe uradnega delokroga so bile pri oddaji koruze, za katero plača vožnje od kolodvora pameten človek samo okoli 40 vinarjev od 100 kil., a v tem slučaju se je od obdarovanih izsilila voznina po 2 kroni od 100 kil. Država je odala na kolodvoru koruzo 100 kil po kron 6 in ubogi hribovski kmet mora plačati za njo naenkrat 8 kron. Gotovo se opraviči ta skoraj dvakratna razlika od metercenta s tem, ker je država ceno koruze prenizko nastavila, vsaj po mnenju župana, vsled česar dotični grabežljivi razdelitelj bogati z žulji svojih občanov trpinov svoj nepoklicani žep. Ali je to pošteno, človekoljubno, ali ni služba župana bližnje in to še celo ene najbolj klerikalnih občin častna, nikakor pa ne sme biti dobičkaželjna. Na čast rečeno naj bo, da so drugod bile izjeme, ter se je ceneje razdeljevalo, ker se je delalo res za blagor ljudstva. Krivci pa si naj obraz v sramoti zakrijejo in se zgube! Upa se in apel gre na predstojna mesta c. kr. kmetijske družbe v Gradcu, da bodo okrajavstva dala vse račune po dotičnih pomožnih krajevnih odborih pregledati in ceniti. Z računi in preostanki na svetlo, ter komu in koliko se je porazdelilo, menda ni šlo vse po grlu za občni blagor. Toliko v obrambo prizadetih kmetov plačnikov.

a Šentjurski pevski zbor se pripravlja na veliki koncert kojega namerava prirediti početkom maja meseca v prid spomenika bratov dr. Ipavcev. Pele se bodo po večini nove, še nikjer proizvajane skladbe obeh skladateljev. Z ozirom na dejstvo, da bode mogoče te skladbe slišati samo v Št. Jurju in na blagi namen koncerta, si usojamo vsa slavna društva in cenj. občinstvo v bližnjem in daljnem okrožju opozoriti, da se pripravljajo na mnogoštevilni poset. Zbor se je tekom zadnjega časa zelo pomnožil, ter si vedel pridobiti dobrih in priznanih moči. Zato mu je tudi dober nastop in uspeh — občinstvu pa povsem nov in izreden umetniški užitek zasiguran.

v Šmarje pri Jelšah. Pri naborih dne 18. marca je bilo potrjenih 44, dne 21. marca 53 fantov, skupaj 97. — Na nabor je prišlo okoli 350 fantov.

a Podsreda. — Z žalostjo smo brali zadnjič vest o tragični smrti g. Kruharja, kancelista v Brežicah. Kaksno sočutje in ljubezen do bližnjega ima pa naš g. kaplan in kakšnih sredstev se poslužuje, da vzbuja v drugih enaka čustva, čujmo naslednje: Za nek zgled, ki ga je potreboval kaplan v šoli, je porabil smrt g. Kruharja, a zraven pripomnil, da je rajnega zadela očitna božja kazen, ker je nekoč govoril proti duhovnom. — G. kaplan! Ali vam res ne zado tuje več prižnica, da začenjate uganjati komedije celo v šoli?! Ali pa menda res verujete, da bodo vsi oni, ki so kegaj govorili zoper vas, tudi tako nesrečno končali, kakor rajni g. Kruhar? Ne sodite, da ne bode sojeni!

Nabori v mariborskem okraju se bodo vršili po sledečem redu: V Slov. Bistrici (na rotovžu) dne 13., 14. in 15. aprila, pri Sv. Lenartu dne 18. in 19. aprila (v Aublovi gostilni).

Požarna bramba v Škofjivasi je imela po dolgem času dne 13. t. m. prvo vajo. Kako lepo je bilo slišati, ko je vojniški Jekl razlagal našim požarnikom v blaženi nemščini. Da je komanda tajč, kajpak! Brez tega za nekatere Škofjevaščane ni življenja. Posledica temu je, da so imeli pri vaji kakih 6—8 ljudi. Ko bote napravili društvo slovensko, kakor se za našo slovensko občino spodobi, pa bote jih imeli tudi pri vajah res 40, ne kakor zdaj, samo na papirju.

Iz Velenja. Prednik sedanjega nemškega cesarja Viljema, cesar Friderik, ki je v svoji hudi boleznini tudi pri nas Slovenceh v Rimskih toplicah iskal zdravja, je nekoč izjavil, da Hohenzollernci hočejo to dovršiti, kar je začel Karol Veliki. Karol Veliki je, kakor znano, Slovence uničeval in pri tem delu mu je »sveta« cerkev prisostvovala: vsaj ga je ista cerkev za svetnika proglasila. Hohenzollernci sedaj isto delo intenzivno opravljajo, kar Poljaki, Čehi in mi, Slovenci bolešno občutimo. Da »sveta« cerkev pri tem delu pridno sodeluje tudi vemo: vsaj nam postavlja Rim različne Vihinge za višje »pastirje«. Tudi ni dvoma, da bodo nekoč v Rimu Viljema Hohenzollernskega po starem vzorcu za svetnika proglasili in takrat, ko bo pobožni Slovenec »svetega« Viljema Hohenzollernskega v litanijah prosil, da bi bil on njegov priporočnik pri Bogu, bodo nemškutarske duše lahko veselja rajale ter bodo gotovo v višji nebeški činovni razred avanzirale. Tako bode lahko kak stari Bizjak za nebeškega kurjaka postal, mladi Bizjak pa za prvega feuerberhauptmana, kak Senosmodiš bo pa lačnim ovčicam seno delil; Wuti pa nima podobe za nebeško kraljestvo, ima namreč trogloditovo glavo, on bo moral toraj na nebeškem aeroplanu »bei lossen« po vsemiru za Südmarkinimi markami bloditi. O duhovni gospodi ne govorim. Sveti Peter jem ne sme v novejšem času več voznih listkov za postajo Nebesa deliti. Bog oče jih ne mara gor; so preveč prepirljivi. Potem pa še ta rudeča brošura Toneta Bonaventurškega! V čudnih in svetih časih živimo!

Iz Sevnice. Nemški šulvercin ima gotovo vzroke, bremena, ki si jih je navalil na ramena, drugim nalagati. Pred kratkim je sklical okrajni glavár stariše tukajšnje šulvereinske šole obiskujočih otrok, pa tudi vodstvo občine in krajnega šolskega sveta na posvetovanje v šulvereinsko šolo. Toliko bi menda tudi šef politične oblasti smel umeti, da pošten Slovenec ne prekorači praga šulvereinske šole, ki mu jo je toliko treba kakor luknje v glavo! Kakor mo slišali, se od županstva in krajnega šolskega sveta tega zborovanja ni nikdo udeležil. Na tem zborovanju so dali klicatelji neko vlogo podpisovati, v koji se zahteva ustanovitve (ali pa prelevitev) šulvereinske šole v »Zweckmässigkeitsschule«. Ne vemo sicer, koliko podpisov so dobili, toda to vemo, da so kar dan po zborovanju odpustili nekaj otrok. Mi smo te ljudi precej dolgo na miru pustili, toda začenjali so zopet rogove kazati, zato tudi ni treba imeti z njimi prizanašanja in usmiljenja. Da članek ne bo predolg, bom pisal prihodnjič, kake vrste sadove da ima tukajšnja šulvereinska šola, kako se iz nje rekrutirajo gotove hiše v Zagrebu, Trstu itd.

Ptujčani so lahko ponosni na svoj »naraščaj«. Od 12 fantov, katere so letos zmogli ptujski nemškutarji za nabor, je bil jeden sam potrjen! In spodnještajerski renegati so še razžaljeni, ako se jim pravi, da telesno in duševno propadajo.

Štajersko nemško čebelarstvo je imelo včeraj v Gradcu svoj občni zbor. Društvo šteje sedaj 87 podružnic z 2.255 člani in 18 potovalnimi učitelji. Dohodkov je bilo 8.557 K 66 vin., izdatkov 5.937 K 18 vin. Za predsednika je bil izvoljen Karl Schuller. — Društvo uživa zdatne državne, deželne in okrajne podpore.

Umor v Stranica. »Slovenec« poroča iz Stranic, da se je izvršil v zadevi umora 20 letne Helene Juršetove nenaden preobrat. Sumijo, da dekleta ni umoril njen ljubček, 17 letni posestnikov sin Janez Bukošek, ki sicer ni rodom Straničan, ker se je oče priselil pred kakimi 8 leti iz Konjic, temveč oče umorjenke, ki je z njo baje jako sumljivo občeval in se je bal posledic. Tirala ga je k temu činu sramota pred javnostjo.

Socijalna demokracija in ljudsko štetje. V »Rdečem Praporju« z dne 18. marca t. l. razpravlja tajnik soc. demokracije na Goriškem Jos. Petejan o stališču soc. demokracije napram ljudskemu štetju. Zanimivo je, da povdarja — kar smo mi že ponovno trdili — pomanjkanje narodne zavednosti med našim delavstvom, ponekod celo laško ali nemško-narodno fanatičnost v vrstah soc. demokracije. Želi, naj bi se zbujala »med delavci zavest, da imajo pri ljudskem štetju za svoj »občevalni jezik« naznačiti svoj pravi materinski jezik«, in pravi, naj bi se »pri liko ljudskega štetja porabilo, da se delavcem vcepi zavednost tudi v narodnem oziru«. Vesele nas te odkrite besede, ki jih v tako odločni obliki slišimo prvokrat od slov. socijalistične strani.

Nemci in dr. Mantuani. Da imajo slovenski klerikalci v Ljubljani učenjaka tipa dr. Mantuanija in da pojdejo »učena« razkritja tega »znanstvenika« žal na rovaš celega slov. naroda, je obžalovati in smo ni to sramoto tudi pošteno in odkrito pribli. Da bodo Nemci to Mantuanijevo strokovnjaštvo izrabljali proti Slovincem, smo tudi naprej vedeli. Pa ti ljudje imajo menda najmanj vzroka se iz nas norca delati. Če sta pred leti dva nemška zdravnik v Ptujju mogla spoznati svinjske kosti za človeške, se lahko tudi slovensko-klerikalnemu senzacije in slave željnemu »strokovnjaku« pripeti, da spozna okostja želv za — kristjanske lobanje... Habent sua facta... take vrste učenjaki!

Cepljenje proti rdečici pri svinjah se bode vršilo v marib. okraj. glavarstvu drugo polovico aprila. Stroški znašajo 50—60 vin. za živinče; morajo to poravnati posestniki sami.

a Stradanje naših visokošolcev pred durmi! Na ta oklic „Podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju“ se je prvi odzval gosp. Posavec na Dunaju z velikodušnim darilom 200 K. Živel! nasledniki!

Zakaj so preloženi nabori iz Maribora? Letos se vrše prvič nabori za okoliške fante v Račah in Pesnici. Mariborski gostilničarji, trgovci in obrtniki imajo s tem precejšnjo škodo. Sedaj vprašujejo po listih, zakaj se je to zgodilo? No, odgovor je lahek: zato, ker so vsako leto preganjali mestni policaji slovenske fante, če so se le pokazali s slovenskim trakom. Došlo je vselej do pretepev in škandalov — škodo trpe sedaj v prvi vrsti Nemci sami. Tudi Celju lahko pomore mestna policija do enakega „uspeha“.

a Lov na neumneže. Po Sp. Štajerskem nagovarjajo sedaj gg. duhovniki ljudi, naj bi pristopili z letnim doneskom 3 kron k neki družbi, ki ima namen osrečiti Avstrijo z novimi samostani. Cesar Jožef je bil namreč nekoč tako predrzen, da je duhovne lenuhe izgnal iz njihovih udobnih stanovanj in jim prodal nakupičeno in nagoljufano imetje. Sedaj pa nimamo Slovenci nobene druge važnejše potrebe kakor da prispevamo za nove samostane! Zato odgovarjajte ljudi od tega davka na — neumnost!

a Spominsko ploščo hočejo vzdati v rojstno hišo kardinala Misije v Muti na Murškem polju. Poseben odbor pod predsedstvom goriškega nadškofa Sedeja nabira darove.

a Originalna nemškutarska šala. Nemškutarji v Hočah pod Mariborom se silno jezijo, ker ne morejo spraviti proč kaplana Krajncu. Ker vse denunciacije pri škofu niso ničesar izdale — razpisujejo sedaj hočki nemškutarji javen natečaj z nagrado 50 kron, kdor jim naznani kako sredstvo za odpravo sitnega kaplana, kateri jim hudo stopa na prste.

Druge slov. dežele.

a O pokojnem Antonu Medvedu. Ljubljanski škof je bil pesniku Medvedu velik sovražnik. Ko je ta služil v Trnovem v Ljubljani, si že nista bila prav nič dobra. Radi neke zadeve ga je hotel imeti škof pred se, a ker je Medved najbrže videl, da nima povoda se zagovarjati, je škofu baje na njegovo osorno pismo odgovoril: „Ti si Tone — jaz sem Tone — Toneta sva oba. — Če hočeš kaj od mene, — je Tebi tako daleč do mene, — kakor meni do Tebe.“ Škof je radi te upornosti seveda kar krvavo pljuval in je divji pisal Medvedovemu očetu, naj upliva na njega, da postane krotkeji. Oče je sinu pisal na dopisnici: „Povej, ali si človek ali si zverina?“ Vedno originalni Medved je pa vrnil dopisnico in na njo zapisal: „Kot Tone sem človek, kot Medved zverina, to je kratek odgovor Tvojega sina!...“ Seveda so to čudne besede duhovnika-pesnika, a če pomislimo, kakega tona je vaje ljubljanski škof, se nam ni prav nič čuditi. Posebno ga je še imel v želodcu, ker se je Medved s prižnice zavzemal za C.M. družbo. Okoliščine, v katerih je živel Medved, nas spominjajo na — Gregorčiča.

a Iz mengeške pivovarne, ki je last klerikalne ljubljanske „Ljudske posojilnice“ in ki jo ta prodaja, poroča „Jutro“ sledeče: „Tukaj se govori, da „Ljudska posojilnica“ za slučaj, ako se tako imenitno zasnovana akcija prodaje pivovarne posreči, dr. Šusteršiču obljubila 200.000 K, Tostiju pa 140.000 K provizije. Agitator za to kupčijo, neki Z. pa da ima od ravnatelja Kastelica pismo, v katerem mu ravnatelj Kastelic za slučaj prodaje obljublja 1000 K nagrade. Do sedaj že subskribirane akcije znašajo 140.000 K torej ravno za Tostijevo provizijo. To je pa res zelo za imivo. Če je to res, potem pa mora „Ljudska posojilnica“ res drago spečati svojo pivovarno, če hoče, da jej od provizij še kaj ostane. Oh, klerikalec biti je sladko!

a Znanstveno revijo „Razvoj“ bodo osnovali narodno-radikalni starešine v Ljubljani. Prvi zvezek izide 1. julija v leksikalni obliki na dveh polah. Drugi pa potem septembra.

a 80269 kron čistega dobička je imela loterija „Südmarke“ letošnjo leto. Torej vsako leto več; pri nas pa ljudje, ki bi lahko začeli vsaj s poskusom, javkajo, da vlada take prireditve ne bi dovolila.

a Dr. Mauring, župnik na Igu pri Ljubljani je kupil neko hišo v Ljubljani in je prosil za tajniško mesto pri „Slovenski Matici“. Seveda je to tisti Mauring, ki ga poznajo po vsem Slovenskem, koder kaj čitajo, radi romantičnih doživljajev in krivih priseg.

a Na Krasu so se v velikanskih množicah že zopet pokazale kobilice.

a Rusjanov aeroplan. G. Rusjan ima s svojim aeroplanom smolo, kakor drugi aviatiki. Ob Božiču se mu je bil zaletel v neko kočijo, sedaj pa, ko si ga je v Vel. Rojah na Goriškem nekoliko popravil in ga opremil z novim motorjem, se je zopet ponesrečil. Aviatiku se sicer ni nič zgodilo, pač pa je stroj za nič. A Rusjan še ni obupal.

a Občinske volitve v Grebinju, zoper katere se je s slovenske strani vložil protest, je koroška dež. vlada potrdila.

a Lepe razmere morajo res vladati v ljubljanskem slov. (?) klerikalnem hotelu „Union“. Ravnatelj štajerski renegat, se je proti slovenskemu gostu v kavarni javno izrazil: „Ich spreche nur deutsch!“ Natakariji so najzagrizenejši poturice. Na občnem zboru društva samostojnih obrtnikov so se štirje uslužbenci tega hotela repenčili, zakaj niso dobili nemških vabil, in glejte, tako so se jih prestrašili, da so obravnavali naprej nemški. O ta zavednost v naši slovenski metropoli!

a III. umetniška razstava v paviljonu g. R. Jakopiča v Ljubljani se je otvorila v soboto. Razstavili so Slovenci Jakopič, Jama, Grohar, Žmitek, Vavpotič, Klemenčič, Smrekar, Magolič st. in ml., Zajec, Šantlova Henrijeta itd. ter nekaj Srbov.

a Razprava Borštnik - Govekar je zopet preložena, da se zaslišijo nove priče in novi izvedenci.

a Cesar je potrdil zakon goriškega deželnega zbora glede doklade na pivo do l. 1917.

a Mizarska zadruga v Solkanu je v likvidaciji.

a Na celovškem kolodvoru se nemški uradniki še vedno naravnost predrzno obnašajo proti slovenski zahtevajočim potnikom. Ne vemo, ali železniško ministrstvo, ki to trpi, doprinaša k „dobrim odnosom“ med Slovenci in Nemci!

a „Slovenčeri“ pokloni. „Slovenec“ z velikim ognjem zagovarja dejstvo, da je „slov. klub“ poslal Gostinčarja v boj za slovensko vsenčilišče. „To je“ — pravi — „krepak in še bolj upoštevani glas iz ljudstva kakor bi bil n. pr. glas kakega dolgočasnega hofrata.“ Lep poklon, kaj, hofrat pl. Šuklje?!

a „Narodno-obrambni Vestnik“ bodo „od časa do časa“ izdajali klerikalci. Upajmo, da bomo vendar enkrat videli račune klerikalnega „obrambnega“ sklada.

a Zapuščeno pesnika Ant. Medveda uredi pisatelj Fr. S. Finžgar, pokojnikov pobratim.

a Na občnem zboru koroške podružnice „Slov. plan. društva“ je bil za načelnika zopet izvoljen posl. Grafenauer.

a Celovski „Mir“ je postal v zadnjem času gnojišče za razne nizkotne in smešne izpade zoper Ciril-Metodovo družbo. Gospodom bomo še na njihove nečedne psovke, ki izdajajo le srd in zavist nad dobrim prospevanjem družbe, ob primerni priliki tako krepko odgovorili, da jim bo neljubo. Slovenstva dr. Brejci in Dobrovci in podobni še niso vzeli v zakup — najmanj pa katoličanstvo! Uspehi klerikalne politike na Koroškem so itak — preočividni!

Obrambni vestnik.

a Za obrambni sklad družbe sv. Cirila in Metoda so se nadalje zavezali plačati po 200 K sledeči p. n. gg.: 617. Hranilnica in posojilnica v Rogatcu (plačala 50 K); 618., 619., 620., 621., 622. Adrijani v Pragi (pet kamnov); 623. Ludmila Novakova, soproga c. kr. dež. sod. svetnika v v pok. v Gradcu; 624. Mihael Novak, c. kr. dež. sod. svetnik v Gradcu; 625. Pevski klub v Ribnici (plačal 40 K 82 vin.); 626. Ivan Kavčič v Gorici (plačal 200 K); 627. Podružnica družbe sv. C. in M. za Laški trg in okolico; 628. in 629. Prvi slovenski zdravniški shod v Ljubljani (plačal 400 K); 630. Podružnica dr. sv. C. in M. Sv. Ivan v Trstu (plačala 105 K 28 v); 631. Ženska podružnica dr. sv. C. in M. v Sežani (plačala 100 kron); 632. Posojilnica Vransko (plačala 200 K).

a Pozor! Vse pospeševalce družbe sv. Cirila in Metoda prosimo ponovno in nujno, naj svojih pokroviteljnin, prispevkov za obrambni sklad, podružničnih članarin in zbirk iz nabiralnikov ne pošiljajo potom časopisov, marveč naravnost vodstvu naše družbe. Za vse te dohodke se vodijo tu posamezno posebne knjige. Darov, izkazanih po listih, ne moremo zasledovati, pa če bi jih tudi imeli v evidenci, pridemo z računi navzkriž, ker bi se absolutno ne vjemale pavšalno izkazane zbirke po listih, na drugi strani pa obrambni sklad, nabiralniki itd. — Prosimo!

Po svetu.

a Največjo brzino, katero je dosegel kedaj kak vehikel, je dosegel Amerikanec Barney Oldfield. Prevozil je z 200 H P Bencovim vozom jedno angleško miljo (1609 metrov) v 27 sekundah. To odgovarja brzini 212 kilometrov na uro.

a 44 krat poročena. Londonski list „Observer“ poroča iz Nov. Jorka: Neki nemški profesor in pisatelj, Ludvik Lewisohn, rojen Berlinčan, ima ta posebni šport, da se je dal poročiti že v 43 državah severoamerikanske unije. Ko se bode še poročil v Nov. Jorku, bo s svojo ženo, neko Mary Crocker, 44 krat stopil pred oltar — rekord, kakor ga še menda ni nikdo dosegel.

a Španska ljubezen. V kraju Candeleda na Španskem sta se potegovala dva mlada Španjolca za ljubezen nekega fletnega dekleta. Nek vojak, ki je došel ravnokar iz Melille domu, si je proti volji starišev osvojil srce lepote. Drugi je došel te dni k dekletu v vas, in ko ni hotela govoriti z njim, je vzel dinamitno patrono iz žepa, objel dekle in zažgal patrono s cigaro. Strašen strel je ubil oba in poškodoval hišo.

a Skrbi budimpeštanskih gledaliških igralcev in igralke se je razpravljalo vprašanje, ali naj dobe tudi neomožene igralke, ki postanejo matere, v kritičnem času dvomesečno gažo ali ne. Pri glasovanju je bilo 36 glasov za, 36 proti; ker je predsednik glasoval na ljubo neomoženim materam, je predlog postal društven sklep.

a Hči gospe Steinheilove se nahaja baje v taki sili, da je prosila za službo na pošti. Ker pa na Francozkem ne more nikdo razven uradniških udov in sirot k pošti, so njeno prošnjo odbili.

a Turški prestolonaslednik obkraden. V noči od petka na soboto so neznani storilci izvršili drzen vlom v palačo turškega prestolonaslednika. Zločinci so prišli skoz okna in so vzeli nakita v vrednosti 37.000 turških funtov.

a Hude posledice zakonolomstva. 26-letna žena Julija 30-letnega železniškega uslužbenca Budimskega v Nusli pri Pragi je zadnji čas začela razmerje z nekim kavarnarskim natakarkem. Mož jo je večkrat prosil in svaril, a ko ju je nedavno zasačil na sestanku, je ženiniga ljubimca težko zbodel z nožem. Zaprl so ga.

a Smrt pri box-matchu. V londonskem zavodu „Wonderland“ so izvajali medsebojno boksanje boksarski profesor niti 26 let stari Robert Beirtram Watson in črnc Frank Inglis, zmagovalec v tolikih „matchih“. Boj je bil zelo hud, ker so se tolkli z rokavicami 350 gramov težkimi. Ko je Watson dobil tretji udarec v obraz, se je nezavesten zgrudil. Tudi priznani zdravniki ga niso mogli osvestiti in čez par ur je bil že mrtev. Inglisa oblast ni poklicala na odgovor.

a Delavski izgredi v Franciji. Štrajkujoči delavci pariškega predmestja St. Etienne, ki so v petek malone docela razrušili tvornico Besson, so nastavili svoje pogubno delo tudi pri drugih tvornicah. Ko so dragonci in redarji zasedli tvornico Besson, da jo čuvajo, so se delavci vrgli na tvornico Demonge. Tu so razbili vsa okna in vrata. Nato so se napotili k zasebnemu stanovanju nekega tvorničarja, a niso mogli prodreti v notrino, ker so bile železne mreže izvenredno močne. Ko so delavci opazili, da se jim ulom ne posreči, so hoteli hišo zažgati, ali požarniki so prihiteli na lice mesta. Pa še le po hudem boju so mogli začeti z gašenjem, kajti delavci so napravili barikado in so požarni brambi prevrnili vso gasilno opravo. Priti so morali dragonci, pa tudi ti niso veliko opravili. Tako je pred očmi vseh zgorel del hiše.

a Poštni debit za srbske liste bode baje zopet dovoljen. Dunajska vlada je to že baje obljubila srbskemu poslaniku na Dunaju.

a Vlak in procesija. Med Vinocardo in Milanom je šla te dni procesija prek železniške proge. Baš v tem času je prišel vlak in je daval obične znake, da se ogne ljudstvo s proge. Ker so pa bili vsi znaki in opominci zastoj, je strojevodja pognal vlak in je razdelil spreved na dva dela. Ogorčena množica je na to napadla vlak, ga hotela zažgati in linčati osobe. Orožništvo je moralo posredovati in še le potem je mogel vlak odriniti.

a Dogodek v danski zbornici. Iz Kopenhagna javljajo, da so med zborovanjem popadli poslanca Heglunda Langeja mahoma krči, pri čemur je silovito kričal. Poslanca so zanesli v ministersko sobo in poklicali zdravnika. Polagoma si je bolnik opomogel in potem je mirno zaspal.

v Velika nesreča z avtomobilom. Med Harde-
rom in Soltanom na Hannoveranskem se je za-
peljal avtomobil s četirimi osebami z veliko silo
v neko drevo in se je prevrgel. Narednik Albers
je ostal pri priči mrtev, poročnik Lorkbein, neki
drugi narednik in sofer so pa težko ranjeni.

v Peary pride na Dunaj. Vkrca se boče dne
26. aprila v Novem Jorku s svojo ženo in kapi-
tanom Bartlettom, odkoder se bo peljal najprej do
Hamburga, potem pa čez Berolin na Dunaj, kjer
bo predaval o svojem „potovanju na severni tečaj“.
Ali bodejo lažnjivci še sedaj verjeli?

v Za sodček piva v smrt. V Oberneukirchnu
ob Innu je izbruhnil v pivovarni Münch iz do-
sedaj neznanega vzroka požar, ki je uničil celo
poslopje z vsemi zalogami. Ko je hotil rešiti sod-
ček piva, je padlo na 42 let starega požarnika in
očeta sedem otrok tramovje, ki ga je v hipu ubilo.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

POLITIČNE NOVICE IZ BUDIMPEŠTE.

Budimpešta, 22. marca: V vladnih krogih so-
dijo, da so justhovci pripravili krvave dogodke in
pretepe v državni zbornici. Poslanec Hencs (vla-
dinovec) izjavlja, da je vedel že pred sejo za name-
ravane napade in da se je zato postavil v bližino
ministrov, da bi jih pred eventualnimi napadi varo-
val. Pravosodni minister je naročil drž. pravdniku,
naj začne preiskavo in uvede kazensko postopanje.

Budimpešta, 22. marca: Stanje Khuenovo ni ne-
varno. Rana obstoji v tem, da se mu je malc odri-
koža. Danes se že lahko udeleži prestolnega govora.
Od vseh strani prihajajo brzojavke, ki izražajo
Khuenu sožalje in obsojajo postopanje Justhovcev.

Budimpešta, 22. marca: Danes dopoldne so se
zbrali člani obeh zbornic v dvornem gradu, kjer je
nadvojvoda Jožef kot zastopnik cesarja prečital pre-
stolni govor, s katerim se razpušča ogerski državni
zbor.

NEMIRI V TESALIJI.

Atene, 22. marca: Iz Larisse poročajo, da se je
vršilo več ljudskih shodov, ki so pa mirno potekli.
V neki vasi so puntajoči se kmetje zažgali nekaj
senikov.

BULGARSKI CAR V CARIGRADU.

Carigrad, 22. marca: O obisku carja Ferdinanda
v Carigradu se je izdal komunike, kateri pravi, da je
došel bulgarski car zategadelj v turško prestolnico,
da dokaže sultanu svojo ljubezen in prijateljstvo.
Danes obišče car turškega prestolonaslednika in od-
da pri ostalih princih svojo posetnico; kraljica pa
obišče sultanov harem in sprejme dame diplomatič-
nega zbora.

NOVI PREDSEDNIK RUSKE DUME.

Petrograd, 22. marca. Za novega predsednika
ruske dume je izvoljen oktobrist Gučkov z 221
proti 68 glasom. Socijalisti, zastopniki delavske
stranke in kadetov so podali izjavo, da se volitve
predsednika ne udeležijo, ker se nagiba predsedstvo
vedno bolj k desnici in premalo čuva interese
opozicije.

TEŽKA ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Novi Jork, 22. marca. Blizu Green Montaina
v drž. Jowa je skočil osebni vlak s tira in se
prekucnil preko visokega nasipa v globočino.
Skoraj vsi vozovi so razbiti. 45 oseb je mrtvih,
35 težko ranjenih. Vendar pa še iščejo pod raz-
valinami za novimi žrtvami, ker ne zaupajo po-
datkom železnične uprave.

Tržne cene.

21. marca.

Dunaj: Žitna borza. Ker zunanja po-
ročila niso nudila nič novega, je bila kupčija pod
budimpeštanskim vplivom, kjer se je iz špekula-
tivnih ozirov mnogo kupovalo. Lastniki so zvišali
pšenico za 10—15, rž in oves za 5 vin, ne da bi
došlo do večjega prometa.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke
156 do 160 v, mlade težke 167 do 168 vin., mlade,
srednje 167 do 168 v, mlade, lahke 171—173 vin.
Zaloga 27.870 komadov. Prignano 440 komadov,
odgnano 46. Ostalo torej 28.264 komadov. Ten-
denca mirna.

Budimpešta. Pšenica za april K 13'96
pšenica za maj K 13'83, pšenica za oktober
K 11'49, rž za april 8'76, rž za oktober K 8'40,
oves za april 7'39, oves za oktober K —, ko-
ruza za maj K 6'21, koruza za julij K 6'39,
ogrščica za avgust K 13'60. Pšenice se zmerno
ponuja, kupuje se boljše. Tendencia trdna, promet
25.000 q, efektivna pšenica za 10—15 v višja,
rž za 5 vin., ostalo trdno. Termini spočetka
za Ameriko mirni, pozneje naraščajoči. Vreme
hladno.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt
K 40 do K 40³/₈ za dobavo 40¹/₄ do 40³/₈. Ten-
denca mirna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt
K 33.60, nova kampanja kron 26'40. — Tendencia
stalna. Vreme: lepo.

Budimpešta: mast svinjska K 190— na-
mizna slanina 165'—.

Dunaj. Goveji sejm: Prignano 4248 komad-
ov. Plačevalo se je za stot žive teže: prima ogr-
ski pitani voli 76—82 K, gališki 82—88 K nem-
ški 90—98 K. Tendencia slaba.

Kuharsko knjigo zastonj

dobi vsakdo po pošti pri Prvi kranjski tovarni
testenin v Il. Bistrici. 156 42-2

Ako se hočeš poučiti o

Cerkvenih pristojbinah

ali štolnini

kupi si v tiskarni **lv. Pr. Lampreta**
v Kranju ali v nekaterih knjigarnah
brošurico z zgornjim naslovom, ki
stane 30 vin., s poštnino 40 vin.
181 3-1

Hranilnica in posojilnica pri Mali Nedelji
vabi vse člane na svoj

redni občni zbor

ki se vrši 28. t. m. po rani službi božji v
šoli. Na dnevnem redu je tudi predavanje
o „Zadružništvu“. 206 1

Ženična ponudba.

V večjem obsegu obrtnik in posestnik, samec
30 tih let, v lepem trgu Sp. Štajerja, si želi se-
znaniti z dobrosrčno gospodično do 25 let staro,
katera ima do 15.000 K dote. Prednost imajo
gospodične z dežele in katera govori tudi nemško.
— Ponudbe s sliko naj se blagovolijo poslati,
diskretno do 28. t. m. pod naslov **A. Wallis,**
M. V. Maribor, Bergstrasse šte. 4.

Velikonočne dopisnice

kakor tudi za godove s cveticami itd. se
dobivajo v velikanski izbiri pri

Goričar & Leskovšek v Celju

trgovina s papirjem in pisalnim orodjem.

Na debelo in drobno.

Na debelo in drobno.

177 88-4

Glavna hranilnica in posojilnica Slovenskih goric
r. z. z n. z. v Šent Lenartu na Štajerskem vabi na svoj

redni občni zbor

ki se vrši

v torek, dne 29. sušca t. l. v zadružnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Potrjenje letnega računa. — 2. Izvolitev upravnega sveta in nadzorstva in ob-
nem določitev števila članov v okvirju določb § 11. in § 32. — 3. Razdelitev čistega dobička.
Upravni svet.

200 1

Soba s pohištvom

(poseben vhod)

se takoj odda. Vpraša se: Dolgopolje št. 1,
spodaj. 204 3-1

Učenec

močan, iz boljše hiše in z dobro dovršeno ljudsko
šolo, se sprejme takoj v večji trgovini mešanega
blaga. Ponudbe pod „veselje do trgovine“
na upravnistvo tega lista. 207 3-1

VOZOV

(Landauer, Brunner itd.) ima **naprodaj**
M. Cilenšek v Celju, Lava št. 14.

V Mariboru!

Poduk v glasovirju, orglanju, posvet-
nem in cerkvenem petju, teoriji, har-
moniji itd. daje mlad izkušen kapel-
nik. Ponudbe naj se blagovolijo poslati
pod „Kapelnik 1910“ Narodni dom,
MARIBOR.

125

Sukna

in modno blago
za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno

v Humpolcu na Češkem.

Vzorec franko. 96